

Gastronomia poètica o menjar versos

Jordi Cervera
ha convertit en
poemes la carta
d'un menú d'El Bulli
JUANMA RAMOS

**MENÚ
DE DEGUSTACIÓ**
Jordi Cervera

Editorial: Saldonar
Barcelona, 2017
Pàgines: 78
Preu: 13 euros

La cuina creativa inclou la globalitat del concepte gastronòmic. A l'hora de tastar un plat, format per una o infinitat d'elaboracions, ens demana la implicació del gust, bàsicament, però també de l'olfacte (l'aroma és part intrínseca de qualsevol menja, fins i tot d'una amanida), de la vista (les presentacions influeixen de manera fonamental en la percepció del plat), el tacte (o les textures, que podem notar dins la boca o amb els dits) i, tot i que aparentment en una mesura menor, l'oïda (el so cruixent, per exemple).

A l'hora de crear les elaboracions que formaran un o diversos plats, influeixen altres conceptes tècnics, com la física i la química, els components nutricionals, però també conceptes més artístics, com ara els cromatismes, la narrativitat, l'equilibri estètic, la història, la tradició, la innovació i la imaginació... Si darrere hi ha El Bulli, tot s'amplia fins arribar a les universitats i els museus. Tal qual.

Ferran Adrià, al pròleg del llibre de poemes *Menú de degustació*, de Jordi Cervera, escriu, referint-se a la cuina d'El Bulli, que "a mesura que anàvem depurant i definint el nostre estil, hem anat creant un llenguatge propi, a base de forjar primer unes paraules, després unes frases i finalment tot un discurs que s'articula en el menú de degustació. Aquest discurs vol transmetre un missatge, unes emocions, un argument...". Per això han rebut propostes de creadors de disciplines com ara l'art, el disseny, la música, l'arquitectura..., que han construït ponts de diàleg.

Els faltava la poesia. I Jordi Cervera va plantejar fa anys al malaguanyat Juli Soler –soci i director d'El Bulli–, primer, i després a Ferran Adrià, d'escriure un llibre de poemes inspirat en la seva cuina, en els seus menús amb centenars de receptes arxivades.

El resultat és aquest *Menú de degustació*, format per una seixantena llarga de poemes encapçalats pel nom original de diversos plats: *Núvol tebi esfèric de dashi amb carreretes amb sisho morat*, *Cresta d'ametlla tendra amb sechuan button*, *Mandonguilles de cogombre amb regalèsia i yuzu*, *Aire gelat de pamesà amb musli...*

Un exemple de poema, *Ostres viatjant*: "Ja no hi ha fosc a la vida, / tot és un aparador gegantí / on s'ofereixen meravelles, / desitjos insatisfets, / ostres, luxes, viatges insòlits / i algun forn microones a preu de ganga / que ens espera, tranquil, a la botiga de la cantonada."

Un viatge com ho és tot el llibre, un de poeticogastronòmic, que ens obre la gana, ens satisfà l'esperit i no engreixa. Ens fa ensalivar les emocions, mostrades amb una elaboració complexa, precisa, més enllà del plat, més enllà de la taula, més enllà del previsible. Menjar versos amb els cinc sentits. O amb un parell més i tot. ✱

TAST D'ART MONTSE FRISACH

El gravat com a forma de coneixement

Només des de la passió per l'art es pot entendre que algú sigui capaç de reunir una col·lecció exquisida de gravats antics, però no només pel plaer de la propietat i la contemplació, sinó també de l'estudi, el coneixement i la difusió. Això és al que es dedica des de fa dues dècades el professor d'història de l'art de la Universitat de Barcelona Vicenç Furió, que va buscant pel món gravats antics de qualitat i que amb ells ja n'ha fet diverses exposicions. Una gran part de la seva col·lecció està dedicada a les estampes que re-

presenten el món de l'art: artistes fent la seva feina, col·leccionistes, exposicions o tallers. I és aquí on es veu també que l'especialitat de Furió és la sociologia de l'art.

Furió ja ha exposat diverses vegades part de la seva col·lecció, l'últim cop al Casino de Manresa a la tardor, amb una selecció dels gravats sobre art. Paral·lelament, s'ha reeditat *La imagen del artista. Grabados antiguos sobre el mundo del arte*, publicat per la UB i que funciona com a assaig independent més que com a catàleg. El llibre ha estat ampliat respecte a l'edició

del 2008 amb nous gravats, imatges i actualitzacions del text.

Esplèndidament editat i amb una gran cura per la qualitat de les imatges, Furió desgrana cadascuna de les obres de què parla com si fos d'una criatura estranya i única, tant se val si es tracta d'un Rembrandt com un gravat del segle XVIII amb representacions d'escultures antigues fet per decorar una tauleta circular. Els gravats de Furió expliquen part de la història de l'art no només com a un objecte estètic sinó com a una eina de coneixement. ✱